

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ¹⁾
z dnia 2007 r.

**w sprawie trybu i sposobu przeprowadzania kontroli prowadzonej przez organy
upoważnione do kontroli na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i
społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych**

Na podstawie art. 34 ust. 9 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz. 776, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa tryb i sposób przeprowadzania kontroli, stosowany przez organy upoważnione do kontroli na podstawie art. 6c ust. 2 pkt 1 i 2, art. 25d ust.1, art.26a ust. 10, art. 30 ust. 3b i art. 34 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, ustalając jednolitą procedurę kontroli.

§ 2. 1. Kontrolę przeprowadza się na podstawie upoważnienia i polecenia przeprowadzenia kontroli, wydanych na piśmie przez organ upoważniony do kontroli.

2. Polecenie przeprowadzenia kontroli zawiera:

- 1) oznaczenie organu upoważnionego do kontroli;
- 2) imiona i nazwiska oraz numery dokumentów potwierdzających tożsamość kontrolujących;
- 3) imię i nazwisko kierownika zespołu, jeśli do kontroli skierowano zespół kontrolerów, składający się z co najmniej trzech kontrolujących;
- 4) przywołanie podstawy prawnej kontroli;
- 5) nazwę podmiotu kontrolowanego;
- 6) zakres kontroli;
- 7) miejsce i termin przeprowadzenia kontroli;
- 8) w przypadku uzasadnionym zakresem kontroli - wskazanie wewnętrznych jednostek organizacyjnych objętych kontrolą.

3. W trakcie przeprowadzania kontroli organ upoważniony do kontroli, w uzasadnionych przypadkach, może zmienić zakres, miejsce i termin kontroli oraz przedłużyć ważność upoważnienia.

§ 3. Przed przystąpieniem do kontroli kontrolujący okazują kierownikowi jednostki kontrolowanej upoważnienie do przeprowadzenia kontroli oraz dokumenty potwierdzające tożsamość kontrolerów, w sposób umożliwiający zapoznanie się z ich treścią.

§ 4. Kontrola jest przeprowadzana przez co najmniej dwóch kontrolujących, zgodnie z planem kontroli zatwierdzonym przez organ upoważniony do kontroli przed wydaniem upoważnienia do kontroli.

§ 5. Upoważnienie do kontroli wydawane jest osobie posiadającej wiedzę i doświadczenie zawodowe pozwalające na sprawne i na odpowiednim poziomie merytorycznym przeprowadzenie kontroli w zakresie określonym w upoważnieniu do kontroli.

§ 6. 1. Kontroler podlega wyłączeniu z udziału w kontroli przez organ upoważniony do kontroli, jeżeli:

- 1) wszczęto wobec niego postępowanie karne o przestępstwo ścigane z urzędu;
- 2) stwierdzono przyczyny mogące wpłynąć na jego bezstronność;
- 3) w ciągu 2 lat przed otrzymaniem upoważnienia był przedstawicielem lub pracownikiem podmiotu kontrolowanego;
- 4) zachodzą przyczyny, dla których kontroler nie może dokonywać kontroli przez okres dłuższy niż 15 dni roboczych;
- 5) jest świadkiem w postępowaniu kontrolnym;
- 6) jest biegłym w postępowaniu kontrolnym.

2. Podmiot kontrolowany może wystąpić do organu upoważnionego do kontroli o wyłączenie kontrolera z kontroli z przyczyn określonych w ust. 1 pkt 1-3.

3. O wyłączeniu kontrolera z czynności kontrolnych organ upoważniony do kontroli powiadamia niezwłocznie kierownika podmiotu kontrolowanego, bez konieczności podawania przyczyn wyłączenia.

§ 7. 1. Kontrola jest przeprowadzana w siedzibie podmiotu kontrolowanego lub w miejscu prowadzenia działalności przez podmiot kontrolowany, w dniach i godzinach jego pracy.

2. W uzasadnionych okolicznościach kontrola może być przeprowadzona:

- 1) poza godzinami pracy podmiotu kontrolowanego lub w dni wolne od pracy;
- 2) w siedzibie organu upoważnionego do kontroli.

3. W przypadkach, o których mowa w ust. 2 pkt 1, na wniosek organu upoważnionego do kontroli, podmiot kontrolowany umożliwia przeprowadzenie kontroli w terminie i miejscu wskazanych w poleceniu przeprowadzenia kontroli.

4. Kontroler podlega przepisom o bezpieczeństwie i higienie pracy oraz przepisom o postępowaniu z informacjami zawierającymi klauzulę niejawności.

§ 8. Kontrola może być przeprowadzana jako:

- 1) kompleksowa – dokonywana wyłącznie przez zespół kontrolerów, obejmująca całokształt działań podmiotu kontrolowanego w zakresie realizacji zadań określonych w ustawie;
- 2) problemowa – obejmująca realizację wybranego zadania lub grupę zadań realizowanych przez podmiot kontrolowany;
- 3) sprawdzająca – której celem jest stwierdzenie wykonania zaleceń pokontrolnych;
- 4) doraźna – w szczególności w celu zbadania określonego zagadnienia wynikającego ze skargi, wniosku, doniesienia prasowego.

§ 9. Po otrzymaniu upoważnienia i polecenia kontroli, o których mowa w § 2, kierownik zespołu lub kontrolujący dokonują niezwłocznie analizy posiadanych przez organ upoważniony do kontroli informacji dotyczących podmiotu kontroli w zakresie zagadnień objętych kontrolą, a także zapoznają się z wynikami poprzednich kontroli.

§ 10. Na 7 dni przed rozpoczęciem kontroli, o której mowa w § 8 pkt 1 i 2, organ upoważniony do kontroli zawiadamia na piśmie podmiot kontrolowany o miejscu, zakresie i terminie kontroli.

§ 11. Podmiot kontrolowany zapewnia kontrolującemu warunki i środki niezbędne do sprawnego przeprowadzenia kontroli, w tym niezwłocznie przedstawia żądane dokumenty i materiały, terminowo udziela wyjaśnień oraz udostępnia niezbędne urządzenia techniczne na koszt własny.

§ 12. 1. Kontrolujący dokonują ustaleń stanu faktycznego na podstawie zebranych w toku kontroli dowodów.

2. Czynności kontrolne polegają na:

- 1) badaniu dokumentów, w tym niematerialnych, a w szczególności zapisów elektronicznych i magnetycznych;
- 2) badaniu programów informatycznych;
- 3) żądaniu i przyjmowaniu zeznań i wyjaśnień;
- 4) przeprowadzaniu oględzin.

3. Dowodami są w szczególności dokumenty, zabezpieczone przedmioty, wyniki oględzin, pisemne wyjaśnienia i oświadczenia, zeznania świadków, opinie biegłych.

4. Dowody zebrane w toku kontroli przechowuje się w sposób uniemożliwiający dostęp do nich bez zgody kontrolujących.

§ 13. 1. W szczególnie uzasadnionych okolicznościach organ upoważniony do kontroli na wniosek kontrolujących może zwrócić się do biegłego o wydanie opinii w sprawach z zakresu przeprowadzanej kontroli.

2. O powołaniu biegłego zawiadamia się podmiot kontrolowany.

§ 14. 1. W przypadku uzasadnionych wątpliwości kontrolujących co do treści przedstawionych im w toku kontroli dokumentów, zgodność odpisów i wyciągów oraz zestawień i obliczeń sporządzanych na potrzeby kontroli potwierdza kierownik podmiotu kontrolowanego lub inna upoważniona przez niego osoba.

2. W przypadku odmowy dokonania czynności, o której mowa w ust. 1, kontrolujący sporządzają adnotację w tym zakresie, którą zamieszczają w protokole kontroli.

§ 15. 1. Wyniki przeprowadzonej kontroli kontrolujący przedstawiają w protokole kontroli.

2. Protokół kontroli, z zastrzeżeniem § 16, zawiera:

- 1) nazwę podmiotu kontrolowanego w pełnym brzmieniu, jego siedzibę lub adres oraz imię i nazwisko kierownika podmiotu kontrolowanego, a w miarę potrzeby także kierowników kontrolowanych komórek organizacyjnych oraz daty objęcia przez nich stanowisk;
- 2) datę rozpoczęcia i zakończenia kontroli, z wymienieniem przerw w kontroli;
- 3) imiona i nazwiska: kontrolujących, pracowników podmiotu kontrolowanego uczestniczących w czynnościach związanych z postępowaniem kontrolnym, osób składających zeznania lub wyjaśnienia w toku kontroli;
- 4) określenie miejsca kontroli, szczegółowego zakresu kontroli i okresu objętego kontrolą;

- 5) opis stanu faktycznego stwierdzonego w toku kontroli, w tym opis ustalonych nieprawidłowości lub naruszeń prawa, z uwzględnieniem przyczyn powstania, zakresu i skutków tych nieprawidłowości lub naruszeń oraz wskazanie osób za nie odpowiedzialnych;
 - 6) opis załączników stanowiących część składową protokołu kontroli;
 - 7) określenie stwierdzonych zagrożeń dla prawidłowej realizacji zadań, o których mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, zwanej dalej „ustawą”;
 - 8) informację o możliwości zgłaszania zastrzeżeń co do ustaleń zawartych w protokole kontroli i składania wyjaśnień do protokołu, o których mowa w § 17 i 18.
3. Protokół kontroli sporządza się w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach - po jednym dla kierownika podmiotu kontrolowanego i dla kontrolujących.
4. Oczywiste omyłki pisarskie prostują kontrolujący, parafując sprostowania.

§ 16. W razie przeprowadzenia kontroli, w wyniku której nie stwierdzono nieprawidłowości lub naruszeń prawa, w protokole kontroli dokonuje się odpowiedniego zapisu.

§ 17. 1. Protokół kontroli i każdą kartę protokołu podpisują kontrolujący i kierownik podmiotu kontrolowanego, a w razie jego nieobecności - osoba przez niego upoważniona.

2. Kierownik podmiotu kontrolowanego lub osoba przez niego upoważniona może zgłosić, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowane zastrzeżenia co do ustaleń zawartych w protokole.

3. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli.

4. W razie zgłoszenia zastrzeżeń kontrolujący dokonują ich analizy i w miarę potrzeby podejmują dodatkowe czynności kontrolne, a w przypadku stwierdzenia zasadności zastrzeżeń zmieniają lub uzupełniają odpowiednią część protokołu kontroli.

5. W razie nieuwzględnienia zastrzeżeń w całości lub w części kontrolujący przekazują na piśmie swoje stanowisko zgłaszającemu zastrzeżenia.

6. Po podpisaniu protokołu kontroli nie dokonuje się w nim żadnych poprawek.

§ 18. 1. Kierownik podmiotu kontrolowanego lub osoba przez niego upoważniona może odmówić podpisania protokołu kontroli - składając, w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie tej odmowy.

2. O odmowie podpisania protokołu kontroli i złożeniu wyjaśnienia kontrolujący zamieszczają wzmiankę w protokole.

3. Odmowa podpisania protokołu kontroli przez osobę wymienioną w ust. 1 nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez kontrolujących i realizacji ustaleń kontroli.

§ 19. 1. W przypadku stwierdzenia w wyniku kontroli nieprawidłowości lub naruszeń prawa w zakresie przedmiotu kontroli, organ upoważniony do kontroli, w terminie 30 dni od dnia sporządzenia protokołu kontroli, sporządza wystąpienie pokontrolne, które przekazuje kierownikowi podmiotu kontrolowanego, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Jeśli opinia biegłego, o której mowa w § 20 ust.1 ma kluczowe znaczenie dla podsumowania i oceny ustaleń dokonanych w toku kontroli, organ upoważniony do kontroli sporządza wystąpienia pokontrolne niezwłocznie po otrzymaniu opinii.
3. Wystąpienie pokontrolne zawiera ocenę kontrolowanej działalności, wynikającą z ustaleń opisanych w protokole kontroli, a także uwagi i zalecenia pokontrolne zmierzające do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości lub naruszeń prawa.
4. Jeżeli stwierdzone w wyniku kontroli nieprawidłowości lub naruszenia prawa wskazują na konieczność podjęcia działań przez właściwe organy państwowe lub samorządowe, organ upoważniony do kontroli przekazuje wystąpienie pokontrolne do tych organów oraz informuje o tym kierownika podmiotu kontrolowanego.
5. Kierownik podmiotu kontrolowanego, w terminie wyznaczonym w wystąpieniu pokontrolnym, zawiadamia organ upoważniony do kontroli o sposobie wykorzystania uwag i wykonania zaleceń pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

§ 20. 1. W przypadku konieczności zasięgnięcia opinii dotyczącej zagadnień objętych kontrolą, organ upoważniony do kontroli podczas kontroli, jak też po jej zakończeniu, może zwrócić się do biegłego o wydanie takiej opinii.

2. Na podstawie upoważnienia wydanego przez organ upoważniony do kontroli, biegły może uczestniczyć w czynnościach kontrolnych w obecności kontrolera.

3. Do biegłego stosuje się odpowiednio § 6 ust.1 pkt 1-3 i 5.

§ 21. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.³⁾

Minister Pracy i Polityki Społecznej

¹⁾ Minister Pracy i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej – zabezpieczenie społeczne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 marca 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Pracy i Polityki Społecznej (Dz. U. Nr 38, poz. 243, Nr 110, poz. 760 i Nr 148, poz. 1041).

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 160, poz. 1082, z 1998 r. Nr 99, poz. 628, Nr 106, poz. 668, Nr 137, poz. 887, Nr 156, poz. 1019 i Nr 162, poz. 1118 i 1126, z 1999 r. Nr 49, poz. 486, Nr 90, poz. 1001, Nr 95, poz. 1101 i Nr 111, poz. 1280, z 2000 r. Nr 48, poz. 550 i Nr 119, poz. 1249, z 2001 r. Nr 39, poz. 459, Nr 100, poz. 1080, Nr 125, poz. 1368, Nr 129, poz. 1444 i Nr 154, poz. 1792 i 1800, z 2002 r. Nr 169, poz. 1387, Nr 200, poz. 1679 i 1683 i Nr 241, poz. 2074, z 2003 r. Nr 7, poz. 79, Nr 90, poz. 844, Nr 223, poz. 2217 i Nr 228, poz. 2262, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 99, poz. 1001 i Nr 240, poz. 2407, z 2005 r. Nr 44, poz. 422, Nr 132, poz. 1110, Nr 163, poz. 1362, Nr 164, poz. 1366 i Nr 167, poz. 1398, z 2006 r. Nr 63, poz. 440, Nr 94, poz. 651 i Nr 170, poz. 1217 oraz z 2007 r. Nr 23, poz. 144 i Nr 115, poz. 791.

³⁾ Z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia utraciło moc rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 12 marca 2004 r. w sprawie trybu kontroli prowadzonej przez organy upoważnione do kontroli na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 46, poz. 437), utrzymane w mocy na podstawie art. 20 ustawy z dnia 15 czerwca 2007 r. o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 115, poz. 791).

UZASADNIENIE

Niniejsze rozporządzenie jest wydawane na podstawie delegacji ustawowej zawartej w art. 34 ust. 9 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Wydanie rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie trybu i sposobu przeprowadzania kontroli prowadzonej przez organy upoważnione do kontroli na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych ma na celu m.in. zapewnienie instrumentu umożliwiającego monitorowanie przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych refundacji składek na ubezpieczenia społeczne oraz dofinansowania do wynagrodzeń osób niepełnosprawnych, a także zapewnić jednolitą procedurę i prawidłowy przebieg kontroli realizowanych w ramach nadzoru nad podmiotami realizującymi zadania określone ustawą.

W chwili obecnej kwestie związane z trybem przeprowadzania kontroli w zakresie przewidzianym w/w ustawą reguluje rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 12 marca 2004 r. w sprawie trybu kontroli prowadzonej przez organy upoważnione do kontroli na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. nr 46, poz. 437). W związku z nowelizacją w/w ustawy konieczne jest poszerzenie zakresu oddziaływania rozporządzenia.

Projektowana regulacja wprowadza następujące zmiany w stosunku do obecnie obowiązującego rozporządzenia:

- doprecyzowanie rodzaju i zakresu dokumentów upoważniających do przeprowadzenia kontroli;
- wskazanie możliwości wyłączenia kontrolera z czynności kontrolnych i określenie warunków takiego wyłączenia;
- doprecyzowanie rodzajów i sposobu przeprowadzania kontroli, w zależności od zakresu planowanych działań kontrolnych lub podejmowania działań kontrolnych doraźnych;
- doprecyzowanie możliwości podejmowania działań kontrolnych przez zespół kontrolerów;
- wskazanie na możliwość prowadzenia działań kontrolnych bez wcześniejszego powiadomienia podmiotu kontrolowanego – w przypadku kontroli doraźnych i sprawdzających;
- sprecyzowanie rodzaju czynności kontrolnych.

Ponadto projektowane rozporządzenie ma szerszy zakres przedmiotowy - regulacja dotyczy także realizacji uprawnień Prezesa Zarządu PFRON do kontroli w zakresie refundacji składek na ubezpieczenia społeczne (nowego zadania wprowadzonego nowelizacją w/w ustawy) oraz kontroli w zakresie refundacji wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych.

Rozporządzenie jest zgodne z regulacjami Unii Europejskiej w tym zakresie oraz nie wywołuje skutków dla budżetu państwa.

Projektowana regulacja nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów dotyczących notyfikacji norm i aktów prawnych.

Ocena skutków regulacji.

I. Cel wprowadzenia rozporządzenia

Celem rozporządzenia jest skuteczna realizacja zadań kontrolnych przez podmioty upoważnione zgodnie z ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz ujednoczenie procedur kontrolnych.

II. Konsultacje społeczne

Projekt podlega uzgodnieniom międzyresortowym i z partnerami społecznymi stosownie do art. 16 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. Nr 55, poz. 235,

z późn.zm.) i art. 19 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 854, z późn.zm.), reprezentatywnymi, w rozumieniu ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego (Dz. U. Nr 100, poz. 1080, z późn. zm.), z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz zostanie skierowany do Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Projekt jest zamieszczony na stronie internetowej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414) w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

III. Zakres Oceny Skutków Regulacji

Przygotowana Ocena Skutków Regulacji (OSR), sporządzona zgodnie z obowiązującymi zasadami, obejmuje minimalny zakres oceny. Ze względu na to, że regulacja nie pociąga kosztów dla budżetu państwa nie jest konieczne przygotowanie pogłębionej analizy.

Przepisy rozporządzenia dotyczą:

- 1) Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych,
- 2) Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- 3) Wojewodów,
- 4) Powiatowych centrów pomocy rodzinie,
- 5) Podmiotów kontrolowanych.

IV. Skutki wprowadzenia regulacji

- *wpływ regulacji na dochody i wydatki budżetu i sektora publicznego*

Wdrożenie projektu rozporządzenia nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa i samorządu.

- *wpływ regulacji na rynek pracy*

Zakłada się, że wdrożenie projektu rozporządzenia będzie miało pozytywny wpływ na rynek pracy, jako instrument umożliwiający monitorowanie zadań wynikających z ustawy.

- *wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość i rozwój przedsiębiorstw*

Wdrożenie rozporządzenia nie wywrze wpływu na konkurencyjność gospodarki, ani na rozwój przedsiębiorstw.

- *wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionów*

Wdrożenie projektu rozporządzenia nie będzie miało bezpośredniego wpływu na sytuację i rozwój regionów.